

31989L0552

17.10.1989.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 298/23

PADOMES DIREKTĪVA**(1989. gada 3. oktobris)****par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos**

(89/552/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 57. panta 2. punktu un 66. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,sadarbībā ar Eiropas Parlamentu ⁽²⁾,ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

tā kā Kopienas mērķi, kas izklāstīti Līgumā, paredz veidot vēl ciešāku savienību starp Eiropas tautām, veicināt ciešākas attiecības starp Kopienas valstīm, nodrošināt šo valstu ekonomisko un sociālo progresu, kopīgiem spēkiem novēršot šķēršļus, kas sadala Eiropu, veicināt iedzīvotāju dzīves apstākļu pastāvīgu uzlabošanu, kā arī miera un brīvības saglabāšanu un stiprināšanu;

tā kā Līgums paredz izveidot kopēju tirgu, kā arī novērst šķēršļus pakalpojumu aprites brīvībai starp dalībvalstīm un ieviest tādu sistēmu, kas nodrošina, ka netiek traucēta konkurence kopējā tirgū;

tā kā viens no veidiem, kā sasniegt Kopienas mērķus, ir televīzijas raidījumu raidīšana pāri robežām, izmantojot dažādas tehnoloģijas; tā kā būtu jāparedz pasākumi, kas pieļautu un nodrošinātu pāreju no valstu tirgiem uz programmu veidošanas

un izplatīšanas kopēju tirgu, kā arī radītu apstākļus godīgai konkurencei, netraucējot televīzijas raidorganizācijām kalpot sabiedrības interesēm;

tā kā Eiropas Padome ir pieņēmusi Eiropas konvenciju par pārrobežu televīziju;

tā kā Līgums paredz izdot direktīvas noteikumu koordinēšanai, lai veicinātu pašnodarbināto personu darbību;

tā kā televīzijas raidījumi Līguma nozīmē parasti ir pakalpojums;

tā kā Līgums paredz to visu pakalpojumu brīvu apriti, kurus parasti sniedz par samaksu, lai kāds būtu to kultūras vai cits saturs, turklāt bez jebkādiem ierobežojumiem dalībvalstu pilsoņiem jebkurā Kopienas valstī, izņemot personas, kam šie pakalpojumi ir paredzēti;

tā kā šajās tiesībās, piemērojot tās televīzijas apraidei un pakalpojumu izplatīšanai, īpaši izpaužas arī vispārīgāks princips, proti, tiesības brīvi paust savus uzskatus, kas ietverts visu dalībvalstu ratificētās Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10. panta 1. punktā; tā kā tādēļ, izdodot direktīvas par televīzijas apraidi un pakalpojumu izplatīšanu, jānodrošina to brīva aprite saskaņā ar minēto pantu un, ievērojot tikai šā panta 2. punktā un Līguma 56. panta 1. punktā noteiktos ierobežojumus;

⁽¹⁾ OV C 179, 17.7.1986., 4. lpp.⁽²⁾ OV C 49, 22.2.1988., 53. lpp., un OV C 158, 26.6.1989.⁽³⁾ OV C 232, 31.8.1987., 29. lpp.

tā kā dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos par televīzijas raidorganizāciju un kabeļu televīzijas operatoru darbību ir atšķirības, dažas no kurām var kavēt brīvu televīzijas pārraižu apriti Kopienā un traucēt konkurenci kopējā tirgū;

tā kā saskaņā ar Līgumu jālikvidē jebkuri šādi brīvības ierobežojumi raidpakalpojumu nodrošināšanai Kopienā;

tā kā šādai likvidēšanai jānotiek kopā ar piemērojamo likumu koordinēšanu; tā kā šādai koordinēšanai būtu jāveicina attiecīgo profesionālo darbību veikšana un, vispārīgākā nozīmē, informācijas un domu aprite Kopienā;

tā kā līdz ar to ir nepieciešami un pietiekami, ja visi televīzijas raidījumi atbilst raidītājas dalībvalsts likumiem;

tā kā šī direktīva nosaka noteikumu minimumu, kas jāievēro, lai nodrošinātu apraides brīvību; tā kā tādējādi tas neietekmē dalībvalstu un to iestāžu atbildību par organizatoriskiem pasākumiem — tostarp licencēšanas, administratīvās pilnvarošanas vai nodokļu piemērošanas sistēmas taksāciju — finansēšanu un programmu saturu; tā kā tādējādi paliek neskarta dalībvalstu neatkarība Kopienas kultūras attīstībā un kultūras daudzveidības saglabāšanā;

tā kā kopējā tirgū ir vajadzīgs, lai visi Kopienā veidotie un uztveramie raidījumi, jo īpaši tie, kas ir uztverami citā dalībvalstī, ievērotu gan izcelsmes dalībvalsts likumus par televīzijas raidījumiem, ko var uztvert minētās dalībvalsts skatītāji, gan šīs direktīvas noteikumus;

tā kā prasība, ka izcelsmes valstij vajadzētu pārbaudīt televīzijas raidījumu atbilstību valsts likumiem, kā norādīts šajā direktīvā, saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem ir pietiekama, lai nodrošinātu pārraižu brīvu apriti bez otrreizējas pārbaudes šajā pašā sakarā uztvērējās dalībvalstīs; tā kā tomēr izņēmuma kārtā un ar īpašiem nosacījumiem uztvērējās dalībvalstis var uz laiku pārtraukt televīzijas raidījumu retranslāciju;

tā kā ir būtiski, lai dalībvalstis nodrošinātu aizsardzību pret jebkurām darbībām, kuras varētu traucēt televīzijas raidījumu aprites un tirdzniecības brīvību vai varētu veicināt dominējoša stā-

vokļa rašanos, kas varētu novest pie plurālisma un televīzijas informācijas brīvības ierobežojumiem vai informācijas nozares brīvības ierobežojumiem kopumā;

tā kā šī direktīva, kas ir attiecināta tieši uz televīzijas apraidi reglamentējošiem noteikumiem, neierobežo pašreizējo vai turpmāko Kopienas aktu saskaņošanu, jo īpaši, lai apmierinātu obligātās prasības par patērētāju aizsardzību, godīgu komercdarbību un konkurenci;

tā kā tomēr ir vajadzīga koordinēšana, lai personām un radošajām apvienībām, kas veido kultūras programmas, atvieglotu darbības uzsākšanu un veikšanu;

tā kā noteikumu minimums visām Kopienas sabiedriskās vai privātās televīzijas programmām attiecībā uz Eiropas audiovizuālajiem darbiem ir bijis līdzeklis, kā veicināt ražošanu, neatkarīgu ražošanu un izplatīšanu iepriekšminētajās nozarēs, un tas papildina citus dokumentus, kurus jau piedāvā vai vēl piedāvās šā paša mērķa sasniegšanai;

tā kā tāpēc dalībvalstīs jāveicina pietiekami plaša televīzijas ražojumu tirgus izveide, lai atgūtu vajadzīgos ieguldījumus, ne vien ieviešot kopējas normas, kuras padarītu pieejamus valstu tirgus, bet, ja vien ir iespējams un ar atbilstošiem līdzekļiem īstenojams, arī plānojot, ka Eiropas ražojumi būs dalībvalstu televīzijas programmu galvenā daļa; tā kā, lai būtu iespējams sekot tam, kā tiek ieviestas šīs normas un īstenoti mērķi, dalībvalstis sniegs ziņojumu Komisijai par šajā direktīvā paredzēto raidlaiku Eiropas darbiem un neatkarīgajiem ražojumiem; tā kā, aprēķinot šīs proporcijas, jāņem vērā Grieķijas Republikas un Portugāles Republikas īpašais stāvoklis; tā kā Komisijai jāinformē citas dalībvalstis par iesniegtajiem ziņojumiem, vajadzības gadījumā tos papildinot ar atzinumu par pirmpārraižu īpatsvaru visā raidījumu programmā, jo īpaši salīdzinājumā ar iepriekšējos gados sasniegto, televīzijas raidorganizāciju īpašo stāvokli un konkrēto situāciju valstīs ar zemu audiovizuālās ražošanas jaudu vai ierobežojumiem valodas jomā;

tā kā šajā nolūkā "Eiropas darbi" būtu definējami, neierobežojot dalībvalstu iespējas precīzāk definēt televīzijas raidorganizācijas, kas atrodas to jurisdikcijā saskaņā ar 3. panta 1. punktu un atbilstoši Kopienas tiesībām, ņemot vērā šīs direktīvas mērķus;

tā kā saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem ir svarīgi meklēt pienācīgus līdzekļus un kārtību, lai sekmētu šo mērķu īstenošanu nolūkā veikt tādus pasākumus, kas veicinātu Eiropas audiovizuālo darbu ražošanu un attīstību, jo īpaši valstīs ar zemu ražošanas jaudu vai ierobežotu valodas lietošanas areālu;

tā kā valsts atbalsta plānus ražošanas attīstībai Eiropā drīkst piemērot tiktāl, cik tie atbilst Kopienas tiesībām;

tā kā saistības, ja iespējams tādas uzņemties, atvēlēt daļu raidlaika no raidorganizācijām neatkarīgu veidotāju raidījumiem, veicinātu jaunu televīzijas raidījumu avotus, it īpaši mazo un vidējo uzņēmumu veidošanos; tā kā tas pavērtu jaunas iespējas un noietu tirgus radošiem talantiem, kas strādā ar kultūru saistītās profesijās un ir nodarbināti kultūras jomā; tā kā dalībvalstīm, definējot neatkarīgā ražotāja jēdzienu, būtu jāņem vērā minētais mērķis, pievēršot pienācīgu uzmanību mazajiem un vidējiem ražotājiem un atļaujot kopražošanas palīguzņēmumiem finansiāli piedalīties televīziju darbā;

tā kā dalībvalstīm jāveic pasākumi, lai nodrošinātu noteiktu starplaiku starp pirmizrādi kino un pirmizrādi televīzijā;

tā kā, lai atļautu īstenot aktīvu, konkrētai valodai labvēlīgu politiku, dalībvalstis var brīvi veidot sīkāk izstrādātas vai stingrākas normas atkarībā no valodas kritērijiem, ja vien šīs normas saskan ar Kopienas tiesībām un jo īpaši nav piemērojamas citās dalībvalstīs veidoto raidījumu retranslācijai;

tā kā, lai nodrošinātu televīzijas skatītāju kā patērētāju interešu pilnīgu un pienācīgu aizsardzību, ir būtiski televīzijas reklāmu pakļaut noteikumu un standartu minimumam; un tā kā dalībvalstīm ir jāsauglabā tiesības noteikt sīkāk izstrādātas vai stingrākas normas un atsevišķos gadījumos izvirzīt atšķirīgus nosacījumus televīzijas raidorganizācijām, kas atrodas to jurisdikcijā;

tā kā dalībvalstīm, pienācīgi ievērojot Kopienas tiesības un attiecībā uz pārraidēm, kas ir domātas uztveršanai tikai valsts teritorijā un nav ne tieši, ne netieši uztveramas vienā vai vairākās citās dalībvalstīs, jārada iespēja noteikt citādus reklāmas ievietošanas nosacījumus un citādu reklāmas apjomu šo konkrēto pārraižu veicināšanai;

tā kā ir jāaizliedz visu veidu televīzijas reklāmas, kuras popularizē cigaretes un citus tabakas izstrādājumus, tostarp arī netieša reklāma, kurā tabakas izstrādājums nav minēts tieši, bet ir

mēģināts apiet aizliegumu, reklamā izmantojot firmas nosaukumu, simboliku vai citas būtiskas tabakas izstrādājumu pazīmes vai rādot darbības, kas pazīstamas vai saistītas galvenokārt ar šādu izstrādājumu ražošanu vai izplatīšanu;

tā kā ir tikpat svarīgi aizliegt televīzijas reklāmu medikamentiem un ārstniecībai, kas dalībvalstī, kuras jurisdikcijā raidorganizācija atrodas, ir atļauta tikai pēc ārsta norādījuma, un ieviest stingrus kritērijus alkohola reklāmai televīzijā;

tā kā, ņemot vērā sponsorēšanas aizvien pieaugošo lomu programmu finansēšanā, būtu jāsaģatavo atbilstoši tiesību akti;

tā kā turklāt ir jāievieš noteikumi par nepilngadīgo fiziskās, garīgās un morālās attīstības aizsardzību televīzijas programmās un reklāmās;

tā kā, kaut gan televīzijas raidorganizācijas parasti programmās cenšas nodrošināt faktu un notikumu patiesu atspoguļojumu, tomēr ir svarīgi, lai tās tiktu pakļautas īpašām saistībām attiecībā uz tiesībām uz atbildi vai tiesiskās aizsardzības līdzekli tā, lai jebkura persona, kuras likumīgās intereses ir aizskartas ar izteikumu kādā televīzijas raidījumā, varētu saņemt šādu atbildi vai tiesisko aizsardzību,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

Definīcijas

1. pants

Šajā direktīvā:

- a) "televīzijas apraide" ir televīzijas programmu sākotnēja pārraide pa vadiem vai pa gaisu, arī ar satelītu, nekodētā vai kodētā veidā, kas domāta, lai to uztvertu skatītāji. Ar to saprotama arī raidījumu izplatīšana starp uzņēmumiem ar nolūku raidīt tos skatītājiem. Ar to nav saprotami sakaru pakalpojumi, kas sniedz individuāli pasūtītu informāciju vai citas ziņas, piemēram, fakss, elektroniskās datu bankas un citi līdzīgi pakalpojumi;
- b) "televīzijas reklāma" ir jebkurš paziņojums, ko pārraida par maksu vai līdzīgu atlīdzību no valsts vai privāta uzņēmuma, sakarā ar tirdzniecību, uzņēmējdarbību, amatu vai profesiju, lai veicinātu preču vai pakalpojumu, tostarp nekustamā īpašuma, vai tiesību un pienākumu piedāvājumu par maksu.

Izņemot 18. pantā minētos gadījumus, tie nav tieši piedāvājumi sabiedrībai pārdot, pirkst vai nomāt ražojumus vai sniegt pakalpojumus par maksu;

- c) "slēpta reklāma" ir pakalpojumu, nosaukuma, preču zīmes, preču ražotāja vai pakalpojumu sniedzēja darbību atveidojums programmā, kad šādu atveidojumu raidorganizācija iecerējusi kā reklāmu, kas varētu maldināt skatītāju par tā būtību. Šāds atveidojums uzskatāms par tīšu, jo īpaši, ja tas ir par maksu vai citu atlīdzību;
- d) "sponsorēšana" ir jebkurš tāda valsts vai privāta uzņēmuma ieguldījums televīzijas programmas finansēšanā nolūkā popularizēt savu nosaukumu, preču zīmi, tēlu, darbību vai ražojumus, kas nav iesaistīts televīzijas raidījumu veidošanā un pārraidīšanā vai audiovizuālu darbu veidošanā.

II NODAĻA

Vispārīgi noteikumi

2. pants

1. Katra dalībvalsts nodrošina, lai visus televīzijas raidījumus raidītu:

- tikai tās jurisdikcijā esošās raidorganizācijas vai
- raidorganizācijas, kuras, kaut arī nav pakļautas nevienas dalībvalsts jurisdikcijai, izmanto šīs dalībvalsts piešķirto frekvenci vai satelīta jaudu, vai satelīta augšupejošo saiti, kas atrodas šajā dalībvalstī,

pakļautos likumam, ko piemēro pārraidēm, kuras ir adresētas šīs dalībvalsts skatītājiem.

2. Dalībvalstis nodrošina uztveršanas brīvību un savā teritorijā neierobežo televīzijas pārraižu retranslāciju no citām dalībvalstīm to iemeslu dēļ, uz kuriem attiecas jomas, ko koordinē šī direktīva. Dalībvalstis var īslaicīgi pārtraukt televīzijas raidījumu retranslāciju, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

- a) no citas dalībvalsts raidīts televīzijas raidījums nepārprotami, nopietni un rupji pārkāpj 22. pantu;
- b) iepriekšējo 12 mēnešu laikā raidorganizācija ir pārkāpusi šo noteikumu vismaz divas reizes;

c) attiecīgā dalībvalsts rakstiski ir paziņojusi raidorganizācijai un Komisijai par konstatētajiem pārkāpumiem un par nodomu ierobežot retranslāciju, ja šādi pārkāpumi atkārtotos;

d) apspriežoties ar raidītāju valsti un Komisiju, 15 dienu laikā no c) apakšpunktā minētā paziņojuma iesniegšanas nav panākta draudzīga vienošanās un konstatētais pārkāpums nav novērsts.

Komisija nodrošina, lai retranslācijas pārtraukums atbilstu Kopienas tiesībām. Tā var lūgt attiecīgo dalībvalsti steidzami izbeigt retranslācijas pārtraukumu, kurš ir pretrunā ar Kopienas tiesībām. Šī prasība neierobežo nekādu procedūru, līdzekļu vai sankciju piemērošanu par konstatētajiem pārkāpumiem dalībvalstī, kuras jurisdikcijai attiecīgā raidorganizācija ir pakļauta.

3. Šī direktīva nav piemērojama pārraidēm, kuras ir uztveramas tikai tajās valstīs, kuras nav dalībvalstis, un pārraidēm, kuras tieši vai netieši netiek uztvertas vienā vai vairākās dalībvalstīs.

3. pants

1. Dalībvalstis patur tiesības pieprasīt savā jurisdikcijā esošajām televīzijas raidorganizācijām noteikt sīkāk izstrādātas un stingrākas normas jomās, uz kurām attiecas šī direktīva.

2. Dalībvalstis savos tiesību aktos ar pienācīgiem līdzekļiem nodrošina, lai to jurisdikcijā esošās televīzijas raidorganizācijas pakļautos šīs direktīvas noteikumiem.

III NODAĻA

Televīzijas programmu izplatīšanas un veidošanas sekmēšana

4. pants

1. Ja vien ir iespējams, dalībvalstis ar pienācīgiem līdzekļiem nodrošina, lai raidorganizācijas atvēlētu lielāko daļu sava raidlaika Eiropas darbiem 6. panta nozīmē, izņemot laiku, kas ir paredzēts ziņām, sporta pasākumiem, spēlēm, reklāmai un teleteksta pakalpojumiem. Šāds raidlaika sadalījums būtu pakāpeniski panākams, izmantojot piemērotus kritērijus, ievērojot raidorganizācijas atbildību pret skatītājiem par informāciju, izglītību, kultūru un izklaidi.

2. Ja 1. punktā noteiktā raidlaika daļa nav panākama, tā nedrīkst būt mazāka par attiecīgās dalībvalsts vidējo rādītāju 1988. gadā.

Tomēr attiecībā uz Grieķijas Republiku un Portugāles Republiku 1988. gadu aizstāj ar 1990. gadu.

3. Sākot ar 1991. gada 3. oktobri, dalībvalstis ik pēc diviem gadiem iesniedz Komisijai ziņojumu par šā panta un 5. panta piemērošanu.

Ziņojumā jo īpaši iekļauj statistikas datus par šajā un 5. pantā minēto raidlaika sadalījuma sasniegšanu katrā televīzijas programmā, kura ir minētās dalībvalsts jurisdikcijā, noteikti minot iemeslus, kuri ir kavējuši šāda sadalījuma sasniegšanu, un pasākumus, kas ir veikti vai plānoti, lai to sasniegtu.

Komisija informē pārējās dalībvalstis un Eiropas Parlamentu par ziņojumiem, kuriem vajadzības gadījumā pievieno atzinumu. Komisija nodrošina šā panta un 5. panta piemērošanu saskaņā ar Līguma noteikumiem. Atzinumā Komisija jo īpaši var ņemt vērā sasniegumus salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, pirmpārraidē darbu īpatsvaru raidījumu programmā, īpašos apstākļus jaunajām televīzijas raidorganizācijām un īpašo situāciju valstīs ar zemu audiovizuālās ražošanas jaudu vai valodas ierobežojumiem.

4. Padome ne vēlāk kā piecus gadus pēc direktīvas pieņemšanas pārbauda šā panta īstenošanu, pamatojoties uz Komisijas ziņojumu, kas pēc tās ieskatiem papildināts ar jebkādiem priekšlikumiem par pārbaudi, ko tā var uzskatīt par vajadzīgu.

Tādā nolūkā, pamatojoties uz informāciju, ko saskaņā ar 3. punktu sniegušas dalībvalstis, Komisijas ziņojumā jo īpaši ņemtas vērā pārmaiņas Kopienas tirgū un starptautiskajā dzīvē.

5. pants

Ja vien ir iespējams, dalībvalstis ar pienācīgiem līdzekļiem nodrošina, lai raidorganizācijas atvēlētu vismaz 10 % sava raidlaika, izņemot laiku, kurš ir paredzēts ziņām, sporta pasākumiem, spēlēm, reklāmai un teleteksta pakalpojumiem, vai arī, pēc dalībvalsts ieskatiem, vismaz 10 % no sava programmu budžeta atvēl Eiropas darbiem, kurus veidojuši no raidorganizācijām neatkarīgi veidotāji. Šis sadalījums būtu pakāpeniski panākams, izmantojot piemērotus kritērijus, ievērojot raidorganizācijas atbildību pret skatītājiem par informāciju, izglītību, kultūru un izklaidi.

6. pants

1. Šajā nodaļā "Eiropas darbi" ir:

a) darbi, kuri ir tapuši Kopienas dalībvalstīs, un attiecībā uz televīzijas raidorganizācijām, kas ir Vācijas Federatīvās Republikas jurisdikcijā, darbi, kas tapuši Vācijas teritorijās, kurās nepiemēro konstitūciju, un kas atbilst 2. punkta nosacījumiem;

b) darbi, kas ir tapuši Eiropas trešās valstīs, kuras ir pievienojušās Eiropas Padomes Eiropas konvencijai par pārrobežu televīziju, un kuri atbilst 2. punkta nosacījumiem;

c) darbi, kas ir tapuši citās Eiropas trešās valstīs un kas atbilst 3. punkta nosacījumiem.

2. Ar 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētajiem darbiem galvenokārt jāsaprot darbi, ko veidojuši autori un darbinieki, kuri dzīvo vienā vai vairākās no 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētajām valstīm, ar noteikumu, ka tie atbilst vienam no trim šādiem nosacījumiem:

a) tos ir veidojis viens vai vairāki veidotāji, kuri ir reģistrēti vienā vai vairākās no šīm valstīm; vai

b) darbu veidošanu vada un faktiski kontrolē viens vai vairāki veidotāji, kuri ir reģistrēti vienā vai vairākās no šīm valstīm; vai

c) šo valstu sadarbības partneru ieguldījums kopražošanas izdevumos ir dominējošs, un kopražojumu nekontrolē viens vai vairāki veidotāji, kas reģistrēti kādā citā valstī.

3. Ar 1. punkta c) apakšpunktā minētajiem darbiem saprotami darbi, ko vieni paši vai sadarbībā ar veidotājiem, kuri ir reģistrēti vienā vai vairākās dalībvalstīs, ir veidojuši veidotāji, kas reģistrēti vienā vai vairākās Eiropas trešās valstīs, ar kurām Kopiena slēgs vienošanos saskaņā ar Līguma procedūram, ja šos darbus galvenokārt ir veidojuši autori un darbinieki, kuri pastāvīgi uzturas vienā vai vairākās Eiropas valstīs.

4. Darbus, kas nav Eiropas darbi 1. panta nozīmē, bet ko galvenokārt ir veidojuši autori un darbinieki, kuri pastāvīgi uzturas vienā vai vairākās dalībvalstīs, uzskata par Eiropas darbiem tādā mērā, kāds ir Kopienas sadarbības partneru ieguldījums kopējās ražošanas izmaksās.

7. pants

Dalībvalstis nodrošina, lai viņu jurisdikcijā esošās televīzijas raidorganizācijas neraidītu nevienu kinematogrāfijas darbu divus gadus pēc tam, kad darbs pirmo reizi izrādīts kādā no Kopienas dalībvalstu kinoteātriem, ja vien par to nav panākta cita vienošanās starp autortiesību īpašniekiem un raidorganizāciju; gadījumā, ja kinematogrāfijas darbs tapis sadarbībā ar raidorganizāciju, šis periods ir viens gads.

8. pants

Ja dalībvalstis uzskata, ka tas vajadzīgs valodas politikas mērķu īstenošanai, ievērojot Kopienas tiesību aktus, tās var dažiem vai visiem to jurisdikcijā esošo televīzijas raidorganizāciju raidījumiem noteikt sīkāk izstrādātas vai stingrākas normas, jo īpaši ievērojot valodas kritērijus.

9. pants

Šī nodaļa nav piemērojama attiecībā uz vietējo televīziju apraidi, kas nepieder pie valsts komunikāciju tīkla.

IV NODAĻA

Televīzijas reklāma un sponsorēšana

10. pants

1. Televīzijas reklāmai jābūt skaidri pazīstamai un nošķirtai no citām programmas daļām ar optiskiem un/vai akustiskiem līdzekļiem.

2. Atsevišķi reklāmas iestarpinājumi ir izņēmums.

3. Reklāmā neizmanto metodes, kas iedarbojas uz zemapziņu.

4. Slēpta reklāma ir aizliegta.

11. pants

1. Reklāmu iestarpina starp raidījumiem. Ar noteikumu, ka tiek izpildīti šā panta 2. un 5. punkta nosacījumi, ņemot vērā dabiskās pauzes un raidījuma ilgumu un iedabu, reklāmu drīkst arī iestarpināt raidījumos tā, lai neiznīcinātu raidījuma vienotību un vērību un lai neierobežotu autortiesību īpašnieku tiesības.

2. Raidījumos, kas sastāv no neatkarīgām daļām, vai sporta un tamlīdzīgos raidījumos un izrādēs ar starpbrīžiem, reklāma ir iestarpināma tikai starp daļām vai starpbrīžos.

3. Tādu audiovizuālu darbu kā mākslas vai televīzijas filmas raidīšanu (izņemot daudzseriju filmas, seriālus, vieglas izklaides programmas un dokumentālas filmas) var pārtraukt ik pēc 45 minūtēm, ja to plānotais laiks pārsniedz 45 minūtes. Biežāki pārtraukumi ir pieļaujami, ja raidījuma plānotais laiks vismaz par 20 minūtēm pārsniedz divus vai vairākus 45 minūšu periodus.

4. Ja reklāma pārtrauc raidījumus, kas nav minēti 2. punktā, starp reklāmas pauzēm jāpaiet vismaz 20 minūtēm.

5. Reklāmas neiestarpina nekādās reliģisku ceremoniju pārraidēs. Ziņas un jaunāko notikumu apskatus, dokumentālas filmas, reliģiskus un bērnu raidījumus nepārtrauc ar reklāmu, ja to plānotais laiks ir mazāks par 30 minūtēm. Ja to plānotais laiks ir 30 minūtes vai vairāk, piemēro iepriekšējos punktus izklāstītos noteikumus.

12. pants

Televīzijas reklāma nedrīkst:

- a) aizskart cilvēka cieņu;
- b) ietvert jebkādu rasu, dzimumu vai tautību diskrimināciju;
- c) aizskart reliģisko vai politisko pārliecību;
- d) mudināt uz rīcību, kas apdraud veselību vai drošību;
- e) mudināt uz rīcību, kas apdraud vides aizsardzību.

13. pants

Jebkuri cigarešu un citu tabakas izstrādājumu televīzijas reklāmas veidi ir aizliegti.

14. pants

Televīzijas reklāma medikamentiem un ārstniecībai, kas dalībvalstī, kuras pakļautībā ir raidorganizācija, pieejama tikai pēc ārsta norādījuma, ir aizliegta.

15. pants

Alkoholisko dzērienu televīzijas reklāma atbilst šādiem kritērijiem:

- a) tā nedrīkst būt adresēta nepilngadīgajiem vai, jo īpaši, rādīt nepilngadīgos, kuri lieto šos dzērienus;
- b) tā nesaista alkohola lietošanu ar fizisko spēju uzlabošanu vai transportlīdzekļa vadīšanu;
- c) tā nerada iespaidu, ka alkohola lietošana palīdz gūt panākumus sabiedrībā vai seksā;
- d) tā neapgalvo, ka alkoholam piemīt ārstnieciskas īpašības vai ka tas ir stimulējošs, nomierinošs, vai līdzeklis, kas palīdz risināt personiskas nesaskaņas;
- e) tā nemudina uz alkohola pārmērīgu lietošanu un nenopel atturību vai mērenu alkohola lietošanu;
- f) tā neuzsver, ka augsts alkohola saturs būtu dzēriena pozitīva īpašība.

16. pants

Televīzijas reklāma nerada morālu vai fizisku kaitējumu nepilngadīgajiem un tādējādi atbilst šādiem viņu aizsardzības kritērijiem:

- a) tā tieši nepierunā nepilngadīgos pirkt preci vai pakalpojumu, izmantojot viņu pieredzes trūkumu un lētīcību;
- b) tā tieši neaicina nepilngadīgos pārliecināt savus vecākus vai citus cilvēkus pirkt reklamētās preces vai pakalpojumus;
- c) tā neizmanto īpašo uzticību, ko nepilngadīgie jūt pret vecākiem, skolotājiem vai citiem cilvēkiem;
- d) tā nepamatoti neattēlo nepilngadīgos bīstamās situācijās.

17. pants

1. Sponsorētie televīzijas raidījumi atbilst šādām prasībām:

- a) sponsors nekādā gadījumā nedrīkst ietekmēt sponsorēto televīzijas raidījumu saturu un plānojumu tā, ka tas iespaidotu raidorganizācijas atbildību un raidījumu redakcionālo neatkarību attiecībā uz programmām;
- b) ar sponsora vārdu un/vai logotipu raidījumu sākumā un beigās ir jābūt skaidri norādītam, ka tie ir sponsorēti raidījumi;
- c) tajos nedrīkst aicināt pirkt vai nomāt sponsora vai trešās personas ražojumus vai pakalpojumus, jo īpaši ieteicot šos ražojumus vai pakalpojumus.

2. Televīzijas raidījumus nedrīkst sponsorēt fiziskas vai juridiskas personas, kuru pamatnodarbošanās ir tādu ražojumu pārdošana vai pakalpojumu sniegšana, kuru reklāma ir aizliegta 13. vai 14. pantā.

3. Nedrīkst sponsorēt ziņu raidījumus.

18. pants

1. Reklāmas apjoms nepārsniedz 15 % no dienas raidlaika. Tomēr šo attiecību var palielināt līdz 20 %, lai iekļautu tādas reklāmas veidus kā tieši piedāvājumi sabiedrībai pārdot, pirkt vai nomāt ražojumus vai sniegt pakalpojumus, ja vien reklāmas klipu kopapjoms nepārsniedz 15 %.

2. Reklāmas klipu kopapjoms vienā stundā nepārsniedz 20 %.

3. Neierobežojot 1. punktu, tādas reklāmas formas kā tiešs piedāvājums sabiedrībai pārdot, pirkt vai nomāt ražojumus vai sniegt pakalpojumus nepārsniedz 1 stundu dienā.

19. pants

Dalībvalstis to jurisdikcijā esošajām televīzijas raidorganizācijām var noteikt stingrākus noteikumus par raidlaiku un apraides kārtību nekā tie, kas izklāstīti 18. pantā, nolūkā saskaņot pieprasījumu pēc televīzijas reklāmas ar sabiedrības interesēm, jo īpaši ņemot vērā:

- a) televīzijas lomu informācijas, izglītības, kultūras un izklaides sniegšanā;
- b) informācijas un informācijas līdzekļu plurālisma aizsardzību.

20. pants

Neierobežojot 3. pantu, dalībvalstis, ņemot vērā Kopienas tiesību aktus, var noteikt citādus nosacījumus nekā tie, kas noteikti no 11. panta 2. līdz 5. punktam un 18. pantā par raidījumiem, kurus plānots raidīt tikai savas valsts teritorijā un kurus nevar tieši vai netieši uztvert vienā vai vairākās citās dalībvalstīs.

21. pants

Atbilstoši savas valsts tiesību aktiem dalībvalstis nodrošina, lai gadījumā, ja televīzijas raidorganizācijas neievēro šajā nodaļā izklāstītos noteikumus, tiktu piemēroti atbilstoši pasākumi, lai nodrošinātu šo noteikumu ievērošanu.

V NODAĻA

Nepilngadīgo aizsardzība

22. pants

Dalībvalstis veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka to jurisdikcijā esošās televīzijas raidorganizācijas savās televīzijas pārraidēs neiekļauj raidījumus, kas varētu nopietni kaitēt nepilngadīgo fiziskajai, garīgajai vai morālajai attīstībai, jo īpaši tādus, kuros iekļauta pornogrāfija vai nepamatota vardarbība. Šis noteikums ir attiecināms uz citiem raidījumiem, kas varētu kaitēt nepilngadīgo fiziskajai, garīgajai vai morālajai attīstībai, izņemot gadījumus, kad, izvēloties raidlaiku vai jebkurus tehniskos līdzekļus, tiek nodrošināts, ka apraides zonā nepilngadīgie parasti šos raidījumus neredzēs un nedzirdēs.

Dalībvalstis arī nodrošina, lai raidījumos nebūtu nekādas rasu, dzimumu vai tautību naida kurināšanas.

VI NODAĻA

Tiesības uz atbildi

23. pants

1. Neierobežojot citus noteikumus, ko dalībvalstis pieņemušas saskaņā ar civilajām, administratīvajām vai krimināltiesībām, jebkurai fiziskai vai juridiskai personai neatkarīgi no pilsonības vai

valsts piederības ir tiesības saņemt atbildi vai līdzvērtīgu tiesiskās aizsardzības līdzekli, ja ir nodarīts kaitējums tās likumīgajam interesēm, jo īpaši, ja televīzijas raidījumā nepareizi atspoguļota fakta dēļ ir aizskarta tās reputācija un labā slava.

2. Tiesības uz atbildi vai līdzvērtīgu tiesiskās aizsardzības līdzekli ir spēkā attiecībā uz visām dalībvalsts jurisdikcijā esošajām raidorganizācijām.

3. Dalībvalstis paredz vajadzīgos pasākumus, lai ieviestu tiesības uz atbildi vai līdzvērtīgu tiesiskās aizsardzības līdzekli un noteiktu procedūru, kā to īstenot. Jo īpaši tās nodrošina pietiekamu laiku un tādu kārtību, kas nodrošina, ka fiziskas vai juridiskas personas, kuras pastāvīgi uzturas vai ir reģistrētas citās dalībvalstīs, var realizēt šīs tiesības vai līdzvērtīgu tiesiskās aizsardzības līdzekli.

4. Pieteikumu tiesību uz atbildi vai līdzvērtīgu tiesiskās aizsardzības līdzekli īstenošanai var noraidīt, ja šāda atbilde nav attaisnojama saskaņā ar 1. punkta nosacījumiem, varētu būt sodāma, pakļautu raidorganizāciju civiltiesiskai atbildībai vai pārkāptu pieklājības normas.

5. Pieņem noteikumus, kas paredz kārtību, lai strīdus par to, kā realizēt tiesības uz atbildi vai līdzvērtīgu tiesiskās aizsardzības līdzekli, varētu izskatīt tiesā.

VII NODAĻA

Nobeiguma noteikumi

24. pants

Tajās jomās, ko šī direktīva nekoordinē, tā neietekmē dalībvalstu tiesības un pienākumus, kuras izriet no pastāvošajām konvencijām attiecībā uz telekomunikācijām vai apraidi.

25. pants

1. Dalībvalstīs līdz 1991. gada 3. oktobrim stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasbas. Dalībvalstis par to nekavējoties informē Komisiju.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, kurus tās pieņem jomā, ko reglamentē šī direktīva.

26. pants

Ne vēlāk kā piecus gadus pēc šīs direktīvas pieņemšanas un pēc tam ik pēc diviem gadiem Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Ekonomikas un sociālo lietu komisijai ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu un, ja vajadzīgs, izstrādā priekšlikumus par tās pielāgošanu pārmaiņām televīzijas apraides jomā.

27. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1989. gada 3. oktobrī

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

R. DUMAS